

Samverkan Växjö kommun och Specialpedagogiska skolmyndigheten

Carina Färdigh, förskolechef

Birgitta Salomonsson – Wiger, specialpedagog

Britt-Lis Persson, rådgivare SPSM

Samverkan kring tillgänglig lärmiljö, stödjande insatser och främjande arbetssätt.

Förskolans uppdrag

"Den pedagogiska verksamheten ska anpassas till alla barn i förskolan. Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd än andra ska få detta stöd utformat med hänsyn till egna behov och förutsättningar."

"Alla barn ska erfara den tillfredsställelse det ger att göra framsteg övervinna svårigheter och att få uppleva sig vara en tillgång i gruppen."

Läroplan för förskolan Lpfö 98

Reviderad 2010

Specialpedagog

Organisationsnivå

Gruppnivå

Individnivå

Uppdragsprocess

Förfrågan om råd och stöd

Orientering

Överenskommelse om mål

Planering & Genomförande av insatser

Utvärdering

Barn som utmanar

Besök på förskolan med
observation av verksamhet

Bakgrundsinformation

Dialog med pedagoger

Kompletterande råd och stöd i
nuläget

Litteratur

Explosiva barn

Ross W Green

Att bemöta explosiva barn

Ross Green & J. Stuart Ablon

Vilse i skolan

Ross W Green

"Utvecklade färdigheter som i sociala överkravssituationer blir till ett problemskapande problembeteende"

Ross Green

Varför hamnar barn i negativa
samspelelmönster?

Utgångspunkter

Barn gör rätt om de kan

- Barnet behöver erbjudas framkomliga vägar

Barn gör rätt om de vill

- Utgår från att barnet har förutsättningar

Perspektiv på funktionsnedsättning

Kategoriskt perspektiv

- Barn med svårigheter
- Barnet är i specialpedagogiskt fokus
- Analyserar barnet
- "Behandlingen" syftar till anpassning/förändring av enskild
- Ämnesspecifik och metodorienterad
- Kortsiktiga lösningar

Relationellt perspektiv

- Barn i svårigheter
- Barn, pedagog och miljö är i specialpedagogiskt fokus
- Analyserar effekterna av specialpedagogiska insatser
- Åtgärderna handlar om bemötande och anpassning
- Ämnesspecifik och resultatorienterad
- Långsiktiga lösningar

Du får hålla
ögonen öppna!

Titta på
tavlan

Skärp dig och se
efter !!

Nu ska vi se film!!

Färdigheter som intuitivt förvärvas av andra behöver stödjas och läras in.

- Exekutiva färdigheter
- Språkliga färdigheter
- Förmåga att hantera sina känslor
- Kognitiv flexibilitet
- Sociala färdigheter

Ross W. Green, 2012

Tillgänglighet

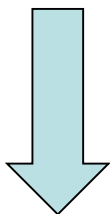
Tillgänglighetsmodell

Samspelsobservation

- Kartläggning/observation
- Samanställning
- Analys

Stödjande åtgärder

**Hur tar barnet
information?**

**Hur tolkar barnet
information?**

**Hur förmedlar barnet
information?**

?

Med vilka
ska jag
vara?

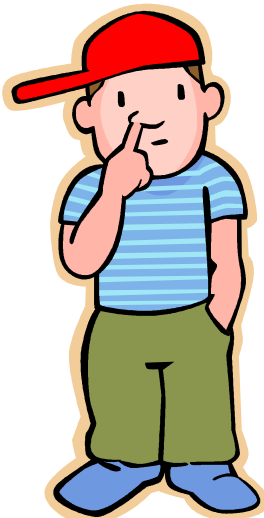
Var ska
jag vara?

Vad
ska jag
göra
sedan?

Vad
ska jag
göra?

När ska
jag göra
det?

Hur länge
ska jag
göra detta?

Stödjande insatser

Barnrättsperspektiv

Kärnbudskapet i FN:s barnkonventioner är att:

- Varje barn har rätt till liv och utveckling.
- Barnets bästa ska vara vägledande.
- Barn ska ha rätt till inflytande.
- Inget barn får diskrimineras.

Skollag 8 kap. Förskolan

Särskilt stöd

9 § Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges stöd som deras speciella behov kräver.

Om det genom uppgifter från förskolans personal, ett barn eller ett barns vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att ett barn är i behov av särskilt stöd, ska förskolechefen se till att barnet ges sådant stöd. Barnets vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta vid utformningen av de särskilda stödinsatserna.

Förskolans uppdrag

”Den pedagogiska verksamheten ska anpassas till alla barn i förskolan. Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd än andra ska få detta stöd utformat med hänsyn till egna behov och förutsättningar.”

”Alla barn ska erfara den tillfredsställelse det ger att göra framsteg övervinna svårigheter och att få uppleva sig vara en tillgång i gruppen.”

Läroplan för förskolan Lpfö 98
Reviderad 2010

Antonovskys KASAM-teori

-Fokuserar på det salutogena utvecklande perspektivet

Tre centrala begrepp för handlande

Begriplighet – är informationen tillgänglig förstår jag

Hanterbarhet – självbild har jag kapacitet att klara av uppgiften

Meningsfullhet – motivation, valmöjlighet, vill jag

Främjande arbetsätt

En miljö som stimulerar

- Konkret, visuell inläarning, tydliga förklaringar, repetition och kontroll att barnet har förstått
- Ord – upplevelser
- Strategier, schema, ramar, följder
- Självständighet
- Tid att lära
- Skapa förförståelse, summera och reflektera efteråt
- Vid behov använda alternativa kommunikationssätt

Ge barnet en positiv identitet

Väck viljan att
utvecklas genom
synliggörande av
barnets förmågor!

Språk som möjliggör

- Det verkar som
- Om du hade vetat
- Hur kommer det sig att
- Kan du förklara hur du tänker
- Tror du att det skulle hjälpa dig
- Kanske skulle det funka att göra så här
- Jag vill bara kolla om jag förstått
- Ibland kan det vara så här – hur är det för dig?

Undvik Varför.....? Kan uppfattas som bedömande

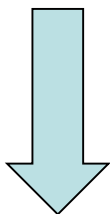
Bemötande

- Olika regler för olika barn
- Anpassa kraven till barnets förutsättningar
- Lyssna på barnet
- Tro på barnet och förmedla känslan av att det är möjligt att lyckas
- Förbered barnet på förändringar
- Undvik att försätta barnet i situationer som kan förvärra symtomen
- Var uppmärksam på vad som triggas dig själv som pedagog

Samspelsobservation

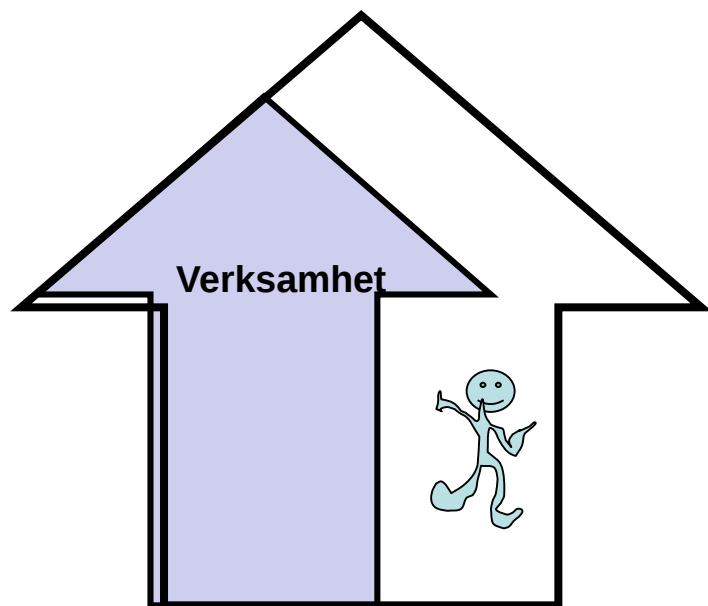
- Kartläggning/observation
- Samanställning
- Analys

Stödjande åtgärder

Framgångsfaktorer

- Samverkan
- Samsyn
- Delaktighet
- Tillgänglighet
- Kunskap/förståelse
- Råd och stöd
- Lärverktyg

Så här tänkte och kände vi då

Så tänker och känner vi nu.....

- Inkluderande arbetssätt
- Kollegialt lärande
- Externt stöd
- Respekt för olikheter
- Kompetenshöjning
- Kunskapsbank
- Förståelse

*.....ett barn med annorlunda tänk kräver
att vi också tänker och agerar
annorlunda, vilket utvecklar oss som
pedagoger till fördel för alla barn.*

